

# Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

## Polska - potęgą pokoju świata

Wielka mowa ministra Zaleskiego

### o polityce zagranicznej Polski

WARSZAWA, 21.7.

Na dzisiejszym posiedzeniu senatu w dniu 21 b. m., pan minister spraw zagranicznych...



August Zaleski.

wyłosił następujące przemówienie:

Cała Europa powołana przed siebie dotychczas jeszcze głęboki kryzys materialny i moralny. Potrzebuje ona zatem całego pokoju i to nie tylko pokoju faktycznego...

### Premier Bartel nie chce luksusowych koni

Likwidacja stałej reprezentacyjnej

WARSZAWA, 21.7.

P. premier Bartel zwiedził wczoraj wieczorem stałą reprezentacyjną i garaż prezesa ministrów.

Natychmiast po powrocie do Prezydium Rady premier wydał rozporządzenie, mocą którego stała reprezentacyjna będzie likwidowana.

Stajnia reprezentacyjna obejmowała kilka pojazdów luksusowych, kilka par koni i odpowiednią ilość obsługi.

nego, ale pokoju w zamierzeniach i przewidywaniach, a więc nastroju, któryby pozwolił na nawiązanie rozerwanych przez wojnę międzynarodowych nici, na wznowienie przerwanego przez wojnę normalnego obrotu towarów, na zmartwychwstaniu wzajemnego zaufania i na współpracy rzetelnej w interesu-

### Zmiany konstytucji dokona Rząd

Sejm zamierza rozszerzyć pełnomocnictwa

WARSZAWA, 21.7.

Głosowanie wczorajsze w sprawie projektu zmiany konstytucji wykazało ciekawą tendencję większości Sejmu.

Istotne i najważniejsze, ze względu na swą aktualność zamierzenia Rządu - rozwiązanie Sejmu i budżetowanie - zostało przez Sejm uchwalone.

Natomiast odrzucenie wstępu do paragrafu 11 świadczy, że po prawe naszej konstytucji Sejm zamierza przetrwać na barki Rządu drogą odpowiedniego rozszerzenia pełnomocnictw rządowych.

### SKANDALICZNE ZAJŚCIE w ambasadzie polskiej w Paryżu

Wydalenie p. Smogorzewskiego z granic Francji

PARYŻ, 21.7. Dziś rano na jednego z sekretarzy ambasady polskiej był w lokalu ambasady dokonany napad przez p. Kazimierza Smogorzewskiego, tułajskiego korespondenta pism polskich.

Przyczyną napadu była zemsta za dezaktywowanie p. Smogorzewskiego wobec międzynarodowej federacji b. kombatanów przez zarząd b. wojskowych polskich we Francji.

Ambasada interwenjowała w sprawie wydalenia Smogorzewskiego z granic Francji.

### RZĄD HERRIOTA

## nie ma widoków istnienia

Mówią już o Poincarem i jedności narodowej

PARYŻ, 21.7. Rada ministrów po raz drugi w ciągu dnia wczorajszego debatowała nad programem rządowym. Ułożono tekst przemówienia Herriota, które dzisiaj przedstawione będzie w izbie deputowanych.

Herriot kładzie silny nacisk na to, aby obrady i głosowanie nad deklaracją rządową odbyły się jaknajprędzej.

Minister finansów de Monzie pracował przez całą noc nad planem finansowym.

Nastroj dla rządu w senacie jest nawskroś nieprzychylny, a wczorajsze głosowanie w izbie deputowanych nad procedurą wyboru prezydenta izby nie wróży rządowi nic dobrego.

W razie upadku Herriota po-

### Francja pada pod obuchem walk partyjnych

PARYŻ, 21.7. Dzienniki paryskie stwierdzają, że sytuacja polityczna jest niewyraźna.

„Echo de Paris” przypisuje to agitacji kulturalowej i rozłamom w łonie radykałów.

„Le Journal” przewiduje, że expose rządu będzie bardzo krótkie.

W wywiadzie z „Matinem” De Monzie oświadczył, że obecny stan zamieszania jest wyłącznie wynikiem walk partyjnych.

## Wzburzenie ludności Paryża

Katastrofalny spadek franka wywołał panikę na giełdzie i zaburzenia uliczne

PARYŻ, 21.7. Nowy spadek franka francuskiego (funt szterling - 232.50, dolar - 47.25) wywołał prawdziwy popłoch na giełdzie. Przed bankami gromadziły się tłumy publiczności, czekając na nową notowania. Zniecierpliwienie i wzburzenie tłumy przybierało także rozmia-ry, iż musiano wzywać interwencji policji.

Wobec zdenerwowania ludności rząd zabronił podawania no-

towań giełdowych przez radio. Ludność występuje przeciw Amerykanom i Anglikom, którzy korzystając ze spadku waluty francuskiej formalnie wykupują sklepy i magazyny.

W Saint Denis zatrzymano samochody Amerykanów i Anglików i pobito dotkliwie jadących. Na Montmartre przyszło do ostrych wykroczeń, którym groziła policja.

niem wszystkich duchu powojennym rekonstrukcji ekonomicznej i finansowej.

(Dalszy ciąg na str. 3-5).

### Żydzi kowieńscy chcą żargonowych gazet warszawskich, ale Kowno ich się boi

Kowieńska żydowska rada narodowa na Litwie zwróciła się do rządu litewskiego z prośbą o pozwolenie na kolportaż warszawskich pism żargonowych „Hajnt” i „Moment” na Litwie.

Ministerstwo spraw wewnętrznych prosiło tej odmówiło.

### Płaskorzeźba Prezydenta Mościckiego



W tych dniach ukończył znany artysta - rzeźbiarz, p. Głowiński podobiznę rzeźbiarską Pana Prezydenta Mościckiego, którą Czytelnicy oglądają powyżej.

## 50 milionów dolarów dla Polski

### Pożyczki Rządu i przemysłowców

PARYŻ, 21.7. Jak donosi „Information”, pomiędzy grupą banków amerykańskich, a Rządem polskim toczą się rokowania o pożyczkę dla Polski w wysokości 50 milionów dolarów, oprocentowana na 8.

Jednocześnie pismo to donosi

## Chleb musi stanąć

RACHUBY LICHWIARZY ZAWIODEY NA CAŁEJ LINII

Świetne błory tegoroczne i - w ich wyniku - spadek cen na żyto przy stałej tendencji zniżkowej, wpłynęły w całym kraju na obniżenie cen chleba.

W niektórych miastach, gdzie ujawniło wielkie zapasy maki, magazynowane w czasach deszczu i przewidywań na nieurodzaje, cena chleba spadła nagle i to w stopniu bardzo znacznym.

Do takich miast należy Łódź, gdzie chleb w ciągu jednego dnia stanął o 10 groszy na kilogramie.

W Warszawie ostatnia zniżka nastąpiła w dniu 19 b. m. Dalsza zniżka jak się dowiadujemy, nastąpi jeszcze w bieżącym tygodniu.

## Zgon krwawego kata Rosji

### Dzierżyński zmarł na aneurizm serca

WARSZAWA, 21.7.

Z Moskwy nadeszła do Warszawy wiadomość, iż wczoraj zmarł tam na aneurizm serca krwawy kat Rosji Feliks Dzierżyński.

Do grobu schodził z nim druga po Leninie główna figura bolszewickiego przewrotu, jeden z tych przywódców sowieckiej rewolucji, którzy po głowę unurzali się we krwi nieszczęśliwych ofiar czerwonego terronu.

Urodzony w r. 1877 w Wilnie, ukończył tam gimnazjum, poczem rozpoczął socjal - demokrację na Litwie, w tym czasie w Warszawie ostatnia zniżka nastąpiła w dniu 19 b. m. Dalsza zniżka jak się dowiadujemy, nastąpi jeszcze w bieżącym tygodniu.

Przez 20 lat po opuszczeniu szkoły prowadził „nielegalny” żywot agitatora, przyczem wiele lat spędził w więzieniu i na Sybirze.

Rewolucja bolszewicka w r. 1917 wyniosła Dzierżyńskiego na jedno z kierujących stanowisk w Rosji sowieckiej.

Objął najpierw stanowisko szefa czerezwiczajki na Peters-

burg, następnie na Moskwę a wreszcie na całą Rosję.

I rozpoczął krwawą kość. Zapemity się lochy czerezwiczajek inteligencją i wszystkimi, podjętymi „kontrewolucji”. Wyroki śmierci wydawał masami, mordował mężczyzn w sile wieku, starców, księży, kobiety i dzieci.

Nawet w kołach bolszewickich mówiono o kacie tym z odrazą, iż „wymordował i doszczętnie burżuazję w Rosji”.

Nie też dziwnego, iż dzisiaj w całej Rosji matki straszą dzieci swe nazwiskiem Dzierżyńskiego, jako krwiożerczego potwora.

Ostatnio był prezesem G.P.U., która jest tylko inaczej nazwaną czerezwiczajką oraz pełnił funkcje komisarza komunikacji.

Przed pewnym czasem krzątł wladomosci o chorobie nerwowej Dzierżyńskiego. Widocznie krew pomordowanych ofiar, nie dała spokoju sumieniu zwyrodniałego kata Rosji.

## BANK POLSKI

### zwalnia swoje złoto z zastawu

WARSZAWA, 21.7.

Bank Polski rozpoczął dziś spłatę swego długu w Federal Reserve Banku. Dług był zabezpieczony złotem, złożonym w Bank of England.

Zobowiązanie to wynosiło 10 milionów dolarów i według zamierzeń kierownictwa Banku Polskiego będzie spłacone do połowy sierpnia.

Świetny stan interesów naszej instytucji emisyjnej, a specjalnie duże zapasy walut, pozwoliłyby spłacić ten dług natychmiast.

Bank Polski wybrał jednak drogę spłat stopniowych z nadwyżek ze skupu. W ten sposób spłata długu nie odbije się nawet na zapasie walut brutto.

## DOLAR - 9.07

### Złoty wsparty silną postawą państwa

wraca do sił i zdrowia

Sytuacja na czarnej giełdzie w stosunku do dolara bardzo słaba.

Dolar przy dużym zaofiarowaniu po kursie 9.07.

Bank Polski obniżył dzisiaj kurs placenia za dolar do 9.10, a za dewizy 9.15.

W stosunku do akcji tendencja nadal bardzo mocna

WARSZAWA, 21.7. WYKAZ NOTOWANIA POLUDNIOWE

Metale

Rubel złoty 4.73, Dolar złoty 9.07, Funt szterling 44.00, Dolar srebrny 44.10, Rubel srebrny 2.26, Srebro białon rosyjski 1.13.

Dewizy

Berlin 2.14, Belgia (za 100) 21.25, Holandia (za 100) 370.25, Londyn (za 1) 44.10, Paryż (za 100) 19.50, Praga (za 100) 27.20, Szwajcaria (za 100) 178.40, Włochy (za 100) 30.40.

Papiery lokacyjne

5 proc. pożyczka konwersyjna 44.00, 10 proc. pożyczka 147.00, 6 proc. pożyczka 64.75, 4 i pół proc. L. Z. ziem. rb. przedw. 31.80, 6 proc. obligacje m. Warszawy 1915 - 16 r. 16.00, 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 21.85, 5 proc. L. Z. m. Warszawy rb. przedw. 27.25.

Akcje

B. Polski 84.00, B. Dyskontowy 6.10, B. Zachodni 1.20, B. Zw. Sp. Zar. 4.90, Brown-Bowery 0.80, Silesia i Światło 0.30, Chodorów 5.30, Czersk 0.36, Czesłocice 1.35, Gostawice 1.95, Michałowice 0.25, Warsz. Cukier 2.95, Północ 0.43, Łazy 0.13, Wegiel 67.50, Nobis 2.50, Cegielski 8.75, Północ 1.50, Lipiec 0.85, Modrzewie 3.25, Norblin 1.02, Orbiwejn 0.13, Ostrowieckie 6.30, Parowoz 0.28, Poick 0.74, Rządki 1.25, Starachowice 1.75, Ursus 0.88, Zielonowski 11.50, Zawertale 10.25, Zyrardów 11.60, Borkowski 0.82, Haberbusch 6.85, Spiryus 2.50, Lombard 2.40

## Rozstrzygnięcie konkursu

### Przeglądu Sportowego

Ukazał się nowy numer „Przeglądu Sportowego”, który cieszyć się będzie niewątpliwie takim powodzeniem, jak poprzednie.

Numer zawiera rozstrzygnięcie konkursu na temat: jaki powinien być „Przegląd Sportowy”.

Pierwszą nagrodę, radjostację odbiorczą wygrał p. Juliusz Krzyżanowski, Warszawa, Nowogrodzka 25 m. 4. Druga - 100 zł. - robotniczy klub sportowy „Legja” w Krakowie, Batorego 5. Trzecia - 25 zł. p. St. Kozłowski, w Równem, ul. 3-go Maja 31. Prócz tego nagrodzono 97 uczestników konkursu książkami.

Na treść numeru składają się artykuły o zawodach konych, pikarskich, wioślarskich, pływackich i t. d., oraz feljetyony Fularskiego, Muszajewy, Szenajcha o jego przeżyciach na 100 m., wywiad ze Sł... i t. d.

Cena 30 gr.

## Katastrofa hydroplanu

### który obleciał świat naokoło

Słynny lotnik Da Pinedo ocalał

RZYM 21.7. Ołbrzymi hydroplan, skonstruowany przez słynnego inż. Pinedo, który niedawno odbył lot Włochy - Japonia, uległ katastrofie w czasie prób na morzu.

Ołbrzymia fala, która uderzyła hydroplan w bok, przewróciła go, przyczem major admirał Conté został przez masę wodną zmieciony do morza i utonął.

Pinedo oraz jeszcze jeden z podróżnych doznali jedynie obrażeń. Hydroplan został doszczętnie zniszczony.

Komendant inż. da Pinedo w lesieni zeszłego roku na hydroplanie swym odbył podróż dookoła globu ziemskiego. W czasie powrotu cała Italia witała go z niewidzianym dotychczas entuzjazmem

## Zamyślona!



Letnie popołudnie mło aspo- rzeń wśród szumu pachnących abia do bluzki zamyślonej i ma- abracji kwiatowych li-

### Sowiety ogarnia strach przed bałtycką polityką Anglii i Polski

Prasa sowiecka drży przed własną kłamliwą... Sowiety rozpoczęły ze zdwojonej energią akcję dyplomatyczną na terenie państw bałtyckich. W Helsiugforsie utrzymano notę sowiecką, wyrażającą zgodę na podjęcie rokowań o pakt gwarantujący Finlandii. Przeszkodą w dotychczasowych rokowaniach był warunek Finlandji, który projektowany pakt był całkowicie lokalny w stosunku do statutu Ligii Narodów.

Układy z Finlandją wkraczają w stadium obliczenia. Wstępne dyplomatyczne wywiady w sprawie takich samych paktów prowadzone są z Litwą i Łotwą. Równocześnie daje się zauważyć w prasie sowieckiej wzmożone zainteresowanie Polską, oraz akcją dyplomacji angielskiej nad Bałtykiem. Moskiewską „Prawdą” utrzymuje, że Anglia stara się obecnie znów postawić Polskę na czele antysowieckiego ruchu w państwach bałtyckich. Dziennik przestrzega Polskę przed przyjęciem takiej roli, uważając zarządek przyjętych przez nią polityk w Warszawie za zwycięstwo angielskiego publicysty Szeela

### Minister Zaleski przed komisją sejmową rozwinie dziś program zagranicznej polityki rządu

WARSZAWA, 21.7. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Sejmu, zwołanemu na godz. 10 rano, wygłosi m. Zaleski exposé o sytuacji międzynarodowej Polski. W przemówieniu tem przedstawi m. Zaleski program polityki zagranicznej rządu.

### Nieurodzaj żyta w Ameryce spowoduje zrównanie ceny żyta z ceną pszenicy

Urzędowy organ angielskiego ministerstwa rolnictwa „Corn Trade News” donosi, że w roku bieżącym należy się spodziewać nieurodzaju na żyto w St. Zjednoczonych i Kanadzie. W związku z tem „Corn Trade News” przewiduje zrównanie w tym roku na rynku międzynarodowym cen na żyto i pszenicę.

### Kradzież dokumentów dyplomatycznych w POCIĄGU KONSTANTYNOPOL-ANGORA

Zginął tekst turecko-rosyjskiego traktatu handlowego LONDYN 20.7. Z Angory donoszą, że tekst turecko-rosyjskiego układu handlowego i inne ważne dokumenty zginęły w pociągu pośpiesznym, którym wiozą je urzędnicy ministerstwa

### 26 milionów złotych oddać muszą skarbowi baronowie cukrownictwa

Skandaliczny szwindel nie udał się przed Trybunałem Administracyjnym

WARSZAWA, 21.7. Rada naczelna polskiego przemysłu cukrowniczego przegrała przed Trybunałem Administracyjnym proces ze skarbowi polskim o kilkadziesiąt milionów złotych.

Udaremniiony został niesłychany szwindel na szkodę państwa. Sprawa miała przebieg następujący: Rada naczelna zabiegała u rządu o zatwierdzenie podwyżki cen cukru na rynku wewnętrznym do 55 zł. za 100 kg. i udzielenie zezwolenia na wywóz 120 tys. ton cukru zagranicę.

Po długim namyśle min. skarbu zgodził się na wydanie zezwolenia pod warunkiem, że Rada naczelna zapłaci skarbowi 3 funty szterlingów od każdej

wywiezionej tonny tytułem opłaty wywozowej. Delegat Rady naczelnej skwa piliwie przystali na warunki ministerstwa, a zgodę swą zadokumentowali protokolarnie.

Pozwolenie wydano i 120.000 tona cukru pojechało zagranicę. Po jakimś czasie przemysłowcy cykrowi zwrócili się o pozwolenie na wywóz drugiej partii cukru na tych samych warunkach. Otrzymał — znów pociąg z cukrem wyjechał.

poświęcony był właśnie wspomnianemu dyplomatycznemu celowi. Mnożą się również wiadomości prasy sowieckiej o agresywnych jakoby zamiarach Polski wobec Litwy, przyczem dzienniki wyraźnie podkreślają, że akcja zaczepna przeciw Litwie naruszałaby interesy rosyjskie.

### Zmianę konstytucji uchwalił Sejm w drugim czytaniu

Artykuł nadający Prezydentowi prawo dekretowania nie uzyskał większości

WARSZAWA, 21.7. Sejm przyjął w drugim czytaniu projekt zmian konstytucji. Czytanie trzecie nastąpi jutro.

Wynik ten osiągnięto dopiero po całonocnym zmaganiu się tekstowi zaproponowanemu przez komisję i poprawek posełskich z przepisami ustaw i regulaminów, normujących sposób głosowania.

Rozporządzenie o obradach komisji konstytucyjnej, której marszałek Sejmu przekazał ponownie art. 85 projektu, dotyczący rozwiązań, które miałyby zastosowanie do opracowania redakcyjnego, gdyż brak w tej mierze uniemożliwiłby powzięcie uchwały w przedmiotowej sprawie.

Po trzygodzinnym marazach bardzo ożywionych komisja doszła do porozumienia i opracowała tekst, podany już we wczorajszym Kurjerze Czerwonym, a odznaczający się większą kłótnością prawniczą.

Art. 8 w nowym brzmieniu ustala, iż Prezydent Rzeczypospolitej w trzech wypadkach rozwija się jako ustawodawca. Po pierwsze jeżeli upłynął okres, na jaki zostały wybrane, powtórnie przed upływem tego okresu na wniosek Rady ministrów, po trzecie na wniosek Sejmu uchwalony większością 3/5 w obecności połowy wszystkich członków, lub na wniosek Senatu uchwalony większością 2/3 w obecności 3/5 wszystkich członków.

Wybory odbywają się w ciągu dni 90-ciu. Po długich perypetyjach regulaminowych i formalistycznych dopiero po południu podjęto obrady pełnej Izby.

Przedewszystkiem zatwierdzono streszczony wyżej art. 8 w brzmieniu kompromisu. Przystąpiono do głosowania nad art. 11. Zgodnie z propozycją komisji konstytucyjnej, najpierw głosowano nad ustępem pierwszym w brzmieniu komisyjnym.

„Prezydent ma prawo w czasie, gdy Sejm i Senat są rozwiązane, aż do chwili ponownego zebrań

### Rolnictwo polskie interesuje szczególnie prof. Kemmnera

Bank rolny ulegnie reorganizacji

WARSZAWA, 21.7. Do ministerstwa reform rolnych przybył prof. Kemmner i odbył dłuższą konferencję z min. Staniewiczem, informując się o reformie rolniej, rozumianej w szerokim zakresie. Prof. Kemmner specjalnie interesował się działalnością państwowego Banku rolnego, która

### Zmianę konstytucji uchwalił Sejm w drugim czytaniu

Artykuł nadający Prezydentowi prawo dekretowania nie uzyskał większości

WARSZAWA, 21.7. Sejm przyjął w drugim czytaniu projekt zmian konstytucji. Czytanie trzecie nastąpi jutro.

Wynik ten osiągnięto dopiero po całonocnym zmaganiu się tekstowi zaproponowanemu przez komisję i poprawek posełskich z przepisami ustaw i regulaminów, normujących sposób głosowania.

Rozporządzenie o obradach komisji konstytucyjnej, której marszałek Sejmu przekazał ponownie art. 85 projektu, dotyczący rozwiązań, które miałyby zastosowanie do opracowania redakcyjnego, gdyż brak w tej mierze uniemożliwiłby powzięcie uchwały w przedmiotowej sprawie.

Po trzygodzinnym marazach bardzo ożywionych komisja doszła do porozumienia i opracowała tekst, podany już we wczorajszym Kurjerze Czerwonym, a odznaczający się większą kłótnością prawniczą.

Art. 8 w nowym brzmieniu ustala, iż Prezydent Rzeczypospolitej w trzech wypadkach rozwija się jako ustawodawca. Po pierwsze jeżeli upłynął okres, na jaki zostały wybrane, powtórnie przed upływem tego okresu na wniosek Rady ministrów, po trzecie na wniosek Sejmu uchwalony większością 3/5 w obecności połowy wszystkich członków, lub na wniosek Senatu uchwalony większością 2/3 w obecności 3/5 wszystkich członków.

Wybory odbywają się w ciągu dni 90-ciu. Po długich perypetyjach regulaminowych i formalistycznych dopiero po południu podjęto obrady pełnej Izby.

Przedewszystkiem zatwierdzono streszczony wyżej art. 8 w brzmieniu kompromisu. Przystąpiono do głosowania nad art. 11. Zgodnie z propozycją komisji konstytucyjnej, najpierw głosowano nad ustępem pierwszym w brzmieniu komisyjnym.

„Prezydent ma prawo w czasie, gdy Sejm i Senat są rozwiązane, aż do chwili ponownego zebrań

### Rozprawa nad ustawą o pełnomocnictwach

Mówili postowie Grynbaum-Dąbski-Bitner

WARSZAWA, 21.7. Rozprawa nad ustawą o pełnomocnictwach rozpoczęła się wczoraj w Sejmie. Mówili postowie Grynbaum-Dąbski-Bitner.

Po zakończeniu drugiego czytania zmian konstytucji, Izba przystąpiła do dalszej rozprawy nad projektem ustawy o pełnomocnictwach.

P. Grynbaum (K. Zyd.): Premier Bartel jest pierwszym szefem rządu, który publicznie oświadczył, że antysemityzm ekonomiczny jest szkodliwy dla Polski i że z tym systemem należy zerwać. Dlatego też głosować będziemy za pełnomocnictwami, ale tylko dla rządu prof. Bartla. Zadaniem Innemu rządowi pełnomocnictw takich nie udzielimy.

P. Dąbski (Str. Chł.): Byliśmy z rządu w opozycji do rządu prof. Bartla i dlatego głosowaliśmy przeciw powołaniu. Jednak program wygłoszony w przeddzień przez p. premiera po raz pierwszy w naszym Sejmie przedstawił rolnictwo. P. premier powiedział, że będzie walczył

z dysproporcją między cenami plodów rolniczych a cenami wyrobów przemysłowych. Jeżeli uda się rządowi to rzecz zmieniać to obrót między tylko wód, ale i nasze miasta, spróbujcie różnicą prowincjonalną, które dzisiaj są puste, głuche i wymarłe.

dlatego, że chłop nie ma za co kupować. P. Sochacki: A reforma rolna? P. Dąbski: Tak, to jeden ze słabych punktów programu rządowego. Na nie wszelkie zakłamanie o jedność narodową; póki nie będzie przeprowadzona reforma rolna, nie będzie spokoju w Polsce. (Okłaski na lewicy).

P. premier mówił o reformie administracyjnej. Pod tym względem uważam, że m. in. spraw wewnętrznych na Nowym Świecie powinno być

dobrze wieści! FABRYKI ŁÓDZKIE MAJĄ ZAMÓWIENIA Praca wre, wrzeczona warczą

Poprawa życia gospodarczego, odczuwana w wielu dziedzinach, ujawnia się również bardzo silnie w przemyśle łódzkim, któremu zamówienia krajowe i zagraniczne umożliwiły puszczęnie w ruch warsztatów, do niedawna clemnych i głuchych.

Sypią się też zamówienia na towary wełniane zimowe. Kresy żądają od Łodzi barchanów. Ale i materiały letnie jeszcze „idą”, chociaż to już koniec sezonu.

Przy transakcjach krajowych firmy otrzymują 15 procent gotówką. Ceny utrzymują się na poziomie wiosennym. Zaledwie parę fabryk podniosło je o parę procent.

### Hej strzelcy wraz... Kluby sportowe biorą czynny udział w marszu kadrowki

Oprócz 40 drużyn strzeleckich, po 13 ludzi każda, które dotychczas zgłosiły swój udział w marszu kadrowki, czynny udział zgłoszyły również drużyny klubów sportowych „Cracovii”, „Wisły”, 5 pułk saperów, 20 p. p., oraz Policji Państwowej z Krakowa.

W marszu biorą udział drużyny; zawodników obowiązuje strój polowy, karabiny, hełm i ładownice. Na dwóch etapach 40 km; następnie obowiązuje marsz w zespolech, na ostatnim etapie Jedrzelewo — Kielce (38 km.), bieg indywidualny.

### Piloci włoscy uczą się w Polsce jak latawać między górami i dolinami

Wioskle Towarzystwo żeglugi powietrznej „Transadriatica” w Rzymie i Anconie, które organizuje linie komunikacji lotniczej Wenecja — Klagenfurt — Wiedeń, zwróciło się do polskiej linii lotniczej z prośbą, by piloci włoscy mogli dokonać kilkunastu lotów obok pilotów polskich, ce-

lem odbycia praktyki przy drugim etapie, w szczególności na trudnym górskim odcinku Kraków — Wiedeń. Zarząd polskiej linii lotniczej zgodził się na szkolenie pilotów włoskich i w tych dniach rozpoczął już praktykę pierwszy lotnik włoski, Barattini.

### „Rady” powiatowe zajmą miejsce „sejmików”

Komisja administracyjna rządzi nad organizacją powiatów

Komisja administracyjna Sejmowi podjęła wczoraj obrady nad projektem ustawy o powiatowych Związkach komunalnych. Referent p. Kozłowski (Z. L. N.). Przyjęto pierwsze dwa artykuły projektu, w których określono powiat jako federację gmin wiejskich i miejskich na danym

### Upały w Chicago spowodowały śmierć 12 osób

CHICAGO 20.7. W mieście Chicago zmarło 12 osób wskutek udaru słonecznego.

Krucjata przeciw męzatkom LONDYN, 20.7. Rząd postanowił, iż kobiety pracujące w ministerstwach muszą ustępować s chwila zamężności.

Traktat polsko-niemiecki w Reichstagu BERLIN, 20.7. Do Reichstagu wpłynął wczoraj traktat niemiecko-polski w sprawie uregulowania stosunków pogranicznych.

### Przed odwagą i siłą ludzi 12-go maja musi ustąpić nieplodność i usankcjonowana niemoc

SEJMU (wzr) — Prawda, że wczoraj miał Sejm swój dobry dzień. Cieszy mnie to, lecz radym wiedzieć, jakie pozycje Pan Poseł uważa w dniu wczorajszym za dodatnie. Przedewszystkiem exposé premiera. Przyznam się, że sprawił miłą niespodziankę. Nie oczekiwałem, ani ja, ani moi przyjaciele polityczni tak rzeczowego ujęcia tematu, tak poprawnego sformułowania myśli przewodnich. I jeszcze jeden moment znamienny — jak?

Mowa zachowała istotnie styl przemówienia politycznego. Żadnego schlabania skłonnościom partyjnym, żadnych umiłow. Twarde; tego żądamy, bo tego wymaga interes państwa.

Prawda, ale to już było trochę wyrwyjające. Przecież i tak dajemy wszystko. Wszystko? Zobaczymy dopiero. Skądże to powiatplawanie? Sład, że bardzo wątpliwe jest przyznanie Prezydentowi Rzplitej prawa dekretowania ustaw w okresie wyborczym między dwoma kadencjami sejmowemi.

Bo toby było antyparlamentarnym wyzywaniem się praw, przysługujących ciąom ustawodawczym. Otóż to jest właśnie doktryna bezkrytycznie zaplikowana z przeszłości austriackiej. W erze zdobywania praw konstytucyjnych, absolutyzm Habsburgów uratował dla korony prawo dekretowania ustaw po zamknięciu sejsji. Później nadużyto tego prawa, gdyż zamykano sejsje, aby stosować osławiony § 14.

A widzi Pan! Tam obcy, zaborny absolutyzm monarchiczny, a u nas naszemu dogmat: władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej należy do Narodu. A co najważniejsze: tam stosowanie § 14 podczas kadencji parlamentarnej, u nas po jej skończeniu, gdy Sejm i Senat poproszą o zmianę i władza ustawodawcza na trzy miesiące — zastępa.

To, po trzech miesiącach. Ale prawo dekretowania może być stosowane tylko w razie „najlepiej konieczności państwowej”. Taką konieczność może zaistnieć i Sejm bez najmniejszego dla swej powagi uszczerbku, powołano wyłatek — raz na pięć lat możliwy — dopuścić — w interesie państwa!

Już się nie poprawią Po raz wtóry w czasie obrad sejmowych, na sali ustawowej był wczoraj aparat odbiorczy warszawskiej radiostacji.

Cała Polska mogła się przekonać, jak zachowuje się obecny zespół sejmowy w czasie decydujących dla państwa narad, gdy premier Rządu mówi o sytuacji w kraju. Gadanie na ławach, hałasy, niemiędrze i niesmaczne dowcipy — wszystkie słyszeł obywatela.

Obecny zespół sejmowy nie jest zdolny do zachowania powagi w chwili exposé szefa Rządu, a karczemnymi hałasami uniemożliwia szerokiemu ogółowi wysłuchiwanie tak ważnych i tak żywo obchodzących każdego Polaka informacji o położeniu państwa. Wstydi!

### Sześć milionów dolarów pożyczki Trzy — na rozbudowę miast

Europeizacja Sosnowca, Dąbrowy Górniczej, Kielca, Zgierza i Otwocka Rokowania Banku Gospodarstwa Krajowego z konsorcjum amerykańskim „Ulen and Co” w sprawie nowej pożyczki inwestycyjnej zostały zakończone.

Nowa pożyczka opiewa na sumę 6.000.000 dolarów. Około 3 milionów przeznaczono na inwestycje miejskie, reszta na inne inwestycje publiczne. Z sumy 3 milionów otrzymają pożyczki następujące miasta: Sosnowiec — 1.500 tys. dol. na budowę wodociągów i rzeźni, Kielce — pół miliona dolarów na budowę kanalizacji, wodociągów i rzeźni, Dąbrowa Górnicza — 250 tys. dolarów na budowę wodociągów i kanalizacji, Zgierz — 230 tys. dol. na kanalizację, wodociągi i hale targowe.

Pozatem w czwartek zakończone będą formalności, dotyczące pożyczki dla Otwocka, który otrzyma 150 tys. dol. na budowę wodociągów, rzeźni i hal targowych. Możliwe jest udzielenie pożyczek jeszcze innym mniejszym miastom.

Wszystkie te miasta podpisają z firmą Ulen and Co oddzielne umowy na wykonanie robót, a zeznają na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego skrypty dłużne na odnośne sumy. Bank Gospodarstwa Krajowego zaś zawarł z Ulen and Co. umowę, na zasadzie której całą sumę pożyczki pokryje listami komunalnymi po kursie stałym 86 za 100.

W związku z podpisaniem umowami inżynierowie firmy amerykańskiej rozpoczęli już studia techniczne w zainteresowanych miastach. Roboty właściwe rozpoczną się jeszcze w roku bieżącym na jesieni i potrwać przypuszczalnie od 2 do 3 lat. Dodać należy że firma Ulen and Co zatrudnia dotychczas 4.500 robotników, 117 inżynierów i 24 inżynierów. Inżynierowie przybywają z Ameryki i prowadzą prace według metod tamtejszych. Nowe roboty zatrudnią znow parę tysięcy robotników. Sztab inżynierów amerykańskich nie będzie powiększony.

# POLSKA I JEJ POLITYKA ZAGRANICZNA

## NASZE DAŻENIE DO POKOJU

### zjednało nam uznanie i przyjaźń świata

DALSZY ODEG WIELKIEJ NOWY P. MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH ZALESKIEGO

#### POLITYKA POKOJU

Jeżeli jednak które z państw europejskich bardziej, niż my, do pokoju dąży i pokój wymaga, jest Niemcy, która rekonstrukcję swoją prowadzić musi nie tylko po wojnach ostatnich, ale po wiekowej przesłanach, to po wojnie światowej, która nas jeszcze oczekuje, jest tak obciążona, że aby jej sprostać, musimy wszelkich możliwych dokładać wysiłków dla utrzymania pokoju.

Pragnę podkreślić to z całą stanowczością i z całą wyrazistością, aby nikt więcej nie powracał do tego tematu, który nie może podlegać żadnej walpawości. Alarmy wojenne, dotychczas polski, lansowane być mogą jedynie przez wrogów naszego państwa i naszej państwowości. Nie dajemy ani jednej piędzi cudzej ziemi, tak samo jak w żadnym wypadku nie oddamy ani jednej miłki naszej.

Pokojowa polityka polegać winna jeszcze na dążeniu do możliwie najintensywniejszej, najszerszym zakresie współpracy międzynarodowej, dla wspólnych wszystkich państw celów. Jedyną współpracą taką, polecającą nie na podporządkowanie jednej państwu drugiemu, ale na jednakiemu uwzględnieniu interesów wszystkich, zdania jest wytworzyć w przyszłości system skutecznie zapobiegający wszelkim konfliktom.

We współpracy tej pragniemy brać jaknajwyższy udział i być w pierwszym rzędzie państw, przyczyniających się do utworzenia i utrwalenia nowego statusu rzeczy.

#### Skasowanie attachés wojskowych

Dla podkreślenia tej naszej pokojowości Pan Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu ze mną zamierza w najkrótszym czasie skasować instytucję attachés wojskowych przy większych naszych poselstwach zagranicą.

**Liga Narodów i jej kryzys**  
Polityka polska wobec Ligi Narodów kieruje się nie mocąmych, lecz zmianie interesem państwowym, rozumianym jaknajszerszej, a idącym po linii rozwoju Ligi Narodów, której działalność w zakresie kollaboracji międzynarodowej przyniosła już tak doniosłe rezultaty.

Z tym większym więc niepokojem Polska obserwuje możliwość powadnego kryzysu, zagrożającego Lidze Narodów w związku z zapowiedzianym wystawieniem Brazylii z Ligi, oraz ewentualnością podobnego kroku ze strony Hiszpanii.

Mamy niezłomne przekonanie, że nic nie będzie zaniechane, aby kryzysowi temu zapobiec.

#### Stale miejsce w Lidze Narodów

Z tego również punktu widzenia, najzupełniej ogólnego, traktuje Polska konieczność zdobywania dla siebie gwarancji stałej współpracy w Lidze, gwarancji, mających swe usprawiedliwienie przede wszystkim w doniosłej roli, jaką Polska odgrywa w całej pacyfikacyjnej i organizacyjnej działalności Ligi Narodów.

Geograficzne położenie Polski, obszar zajmowany przez nią, oraz ilość ludności, jak i znaczenie w całokształcie ekonomicznych stosunków europejskich, wyznaczają Polsce doniosłą rolę w polityce światowej, tak, że nie można wprost wyobrazić sobie możliwości rozwiązania zadania pacyfikacji świata bez czynnego i trwałego współdziałania Polski.

#### Nasze sojusze

Miałem już okazję wypowiedzieć się w rozmowie z przedstawicielami prasy zagranicznej moje przekonanie, że współpraca wszystkich na terenie Ligi Narodów w żadnej nie stoi sprzeczności ze współpracą naszą z poszczególnymi narodami w formie sojuszków, albo ściślejszych porozumień. Nasze sojusze i ściśle porozumienia noszą charakter utrzymania, utrwalenia i ochrony obecnego statusu rzeczy, opartego na traktatach. Taki charakter posiadać powinna

posiada niechętnie na terenie Ligi Narodów praca każdego jej członka.  
To też nasze sojusze są wyrazem niezmiennie pokojowej polityki Polski. Takim przedewszystkiem jest nasz sojusz z Francją. Sojusz ten, nie wymierzony zasadniczo przeciw nikomu, jest jedynie instrumentem zabezpieczenia i pokoju i jako taki jest i pozostanie otoczony szczególną opieką Rządu.

Konstatuję z żywym zadowoleniem, że współdziałanie polsko-włoskie rozwija się pomyślnie, zarówno na terenie politycznym

#### Stosunki z Anglią i Ameryką

Na terenie międzynarodowym spotykamy się częstokroć z życiowym zainteresowaniem Rządu angielskiego. Na dobrych z nim stosunkach, zarówno w dziedzinie bezpośrednich interesów, które są ważne i liczne, jak w zakresie ogólnych problemów polityki międzynarodowej, w której Wielka Brytania tak poważną odgrywa rolę, zależy nam bardzo i mogę zapewnić, że Rząd Polski dołoży wszelkich starań, by się przyczynić do utrwalenia i pogłębienia tych korzystnych wzajemnych nastrojów.

Od czasu, gdy w niezapomnianym orędziu swego prezydenta Stany Zjednoczone Ameryki Północnej wypowiedziały się w tak decydujący sposób na rzecz Polski, niepodległej i niepodzielnej z własnym od morza dostępem, polityka tego państwa, nacechowana szczerą dla nas życzliwością, nie uległa względem nas zasadniczej zmianie.

Rząd polski, rozumiejąc wręcz dyktujące Stanom Zjednoczonym pewną rezerwę w odniesieniu do zagadnień polityki europejskiej, dążyć będzie do zacieśnienia i rozwinięcia przyjaznych stosunków polsko-amerykańskich, przedewszystkiem na polu gospodarczym.

Dowodem tego dążenia jest za prośbieniem przez Rząd polski misji profesora Kemmerera, której prace już rozpoczęte w Warszawie, staną się cennym przyczynkiem naszego ogólnego programu sanacyjnego.

#### Ożywienie stosunków z Dalekim Wschodem

W dziedzinie naszych, zawsze szersze przyjaznych stosunków z Japonią milo mi jest podnieść stwierdzoną ostatnio tendencję do ożywienia się wymiany gospodarczej.

#### Układ z Niemcami

Splot interesów, łączących Polskę z Niemcami, wymaga zarówno dla dobra obu państw, jak i dla sytuacji międzynarodowej, aby między tymi krajami istniała trwała pokojowa współpraca.

Rząd polski ze swej strony pragnie szersze oprzeć stosunki polsko-niemieckie na realnych podłożach i rozbudować normalną współpracę sąsiedzą, pozbawioną wszelkich czynników wzajemnej animozji. O ile Niemcy wykazują równie zrozumienie dla tego programu i dla równorzędności naszych interesów, to stosunki polsko-niemieckie, oparte na tych przesłankach, mogą znaczyć przyczynić się do odprężenia ogólnej sytuacji międzynarodowej.

Na tej drodze ważnym etapem jest uregulowanie stosunków gospodarczych między Polską a Niemcami.

Jak Panom wiadomo, długotrwałe rokowania o traktat handlowy weszły obecnie na toż konkretną pracę w komisjach.

#### Stosunki z Sowiecami

Jeżeli chodzi o stosunki nasze ze Związkiem Socjalistycznym Republik Rad, to stwierdzam należy z zadowoleniem, że oba sąsiadujące ze sobą na tak rozległej granicy państwa, których ustroje pod względem społecznym, gospodarczym i politycznym, różnią się tak zasadniczo, potrafiły już od jakiegoś czasu rozwinąć między sobą stosunki poprawne, wychodzące na coraz

to realniejsze tory sąsiedzkiej współpracy, a zjadając klasę wroglą nam propagandzie.

Dalszy rozwój stosunków gospodarczych zależy jest od szeregu jeszcze czynników, jak np. od możliwości kredytowych, od dokonania szeregu porozumień konkretnych w sprawach gospodarczych, a w miarę rozszerzenia się współpracy gospodarczej — od wzrostu wzajemnego zaufania sfer gospodarczych obu stron.

W ostatnich tygodniach współpraca ta istotnie rozszerza się, dowodem tego są chociażby znaczne transakcje soweckie na węgiel polski, na cynk i przędło.

W zakresie stosunków politycznych pragniemy doprowadzić do pomyślnego końca rozmowy, trwające już od pewnego czasu, w celu traktatowego ujęcia zagadnienia pacyfikacji Wschodu Europy. W związku z tem podkreślam, że Polska nie zamierza grupować wokół siebie żadnych bloków, zwróconych przeciwko któremukolwiek ze swoich sąsiadów, a że ma na celu jedynie i wyłącznie interesy pokoju.

#### Państwa bałtyckie

Wspólna dola i niedola w niedawnej jeszcze przeszłości zacieśniła nasze węzły z państwami bałtyckimi i Finlandją i skłania nas do odnośnienia się ze szczególną żywą i serdeczną sympatią do sprawy ich niepodległości i samodzielności.

W Estonii widzimy szersze przyjazne nam państwo, którego rozwój w dziedzinie gospodarczej i politycznej jest jedną z gwarancji powszechnego pokoju.

#### Gotowość do zgody z Litwą

Z pośród wszystkich naszych sąsiadów, stosunków nie posiadamy jedynie z Litwą. My zaś byliśmy i jesteśmy zawsze gotowi do podjęcia pełnych stosunków między państwowych z Litwą, uważając stan obecny za wysoce nienormalny i szkodliwy, stan jedyny w swoim rodzaju. Mamy nadzieję, iż Litwa przedzieli, czy później dojdzie do zrozumienia tej prawdy dla nas oczywistej.

#### Rumunia i Czechosłowacja

W marcu roku bieżącego zawarliśmy traktat gwarancyjny z Rumunią, odnawiający stosunki sojusznicze, łączące nas z tem państwem. Dotychczasowe dobre stosunki uwydatnia się, mam nadzieję, wyraźnie przez zapowiedziane przez rząd rumuński słuszne odszkodowanie obywateli polskich, dotkniętych wywłaszczeniem w Rumunii.

W stosunku do Czechosłowacji rozpoczyna się nowa faza harmonijnego współzycia politycznego wobec zawarcia szeregu umów zasadniczych i specjalnych, normujących nasz stosunek sąsiedzki.  
Chcę wspomnieć również o zwiększających się stale związkach gospodarczych między Polską a Jugosławją, która z jednej strony przejawia coraz większe zainteresowanie dla naszej produkcji przemysłowej, z drugiej zaś zaopatruje nasz rynek w liczne plody swej wytwórczości.

#### Z Węgrami, Austrią i Bułgarią

Umowa handlowa z Węgrami stworzyła podstawę konkretnego zainteresowania wzajemnego obu państw.

Bardzo ożywione stosunki gospodarcze z Austrią, oparte na wydatnej wymianie towarowej, rozwijają się pomyślnie.

Wejście w życie umowy handlowej z Bułgarią pozwoli nam również na wzmocnienie wzajemnych relacji i szukania terenów, stwarzających pomyślnie horyzonty dla polskiego przemysłu oraz racjonalnej wymiany.

#### Z BLISKIM WSCHODEM

Na Bliskim Wschodzie Polska kroczy konsekwentnie po linii polityki, którą wytknęła sobie w traktacie lozańskim, zachowując zupełną niezależność swych kroków.

Stosunki nasze z Turcją są jak najlepsze.  
W ostatnich czasach szereg transakcji wykazał, że

chcą ugruntowania stosunków polsko-tureckich, na podstawiach współpracy ekonomicznej. Polska widziawszy w Turcji bardzo przyjaźni, rząd turecki rozumie, że Polska nie przychodzi do Turcji dla eksploatacji i wysysania, a z chęcią okazania pomocy przy rozbudowie organizma gospodarczego.

Z Turcją, po nawróceniu stosunków dyplomatycznych w roku ubiegłym przystąpiliśmy do omówienia podstaw traktatu przyjaźni i handlowego, których teksty zostały już parafowane i będą w najbliższych dniach w Teheranie podpisane.

Przystępujemy również do nawiazania stosunków dyplomatycznych z Egiptem, który na terytorjum muzułmańskiej Afryki zajmuje, bezsprzecznie, zarówno pod względem politycznym, jak i kulturalnym i ekonomicznym przodujące stanowisko. Rząd egipski miłował już swego przedstawiciela dyplomatycznego, który miał przyjechać do Warszawy.

Rynek ropy, jako jeden z najbogatszych rynków Wschodu budzi specjalne zainteresowanie naszych sfer przemysłowych, zarówno ze względu na widoki eksportu produktów polskich, jak też importu bawełny.

#### Z Włochami

Wzręca, kłopotem tem sobie zwieczny przedmiot naszych stosunków zagranicznych, pragnę wspomnieć o stosunkach, do których Polska zawsze największą wagę przywiązywała i przywiązuje. Myślę o naszych stosunkach ze Stołicą Apostolską. Są one jaknajlepsze.

Pragniemy również, przy sposobności, poinformować, że sprawa uznania autokefalnej cerkwi prawosławnej przez inne niezależne kościoły prawosławne, następuje na zaproszenie uchwały Synodu w Karłowicach, w których rosyjski biskup emigracyjny stanął na gruncie niezależności prawosławnej cerkwi w Polsce.

#### Zagadnienie emigracji

Zdaję sobie dokładnie sprawę ze znaczenia, jakie posiada fakt, że poza granicami Polski żyje przeszło sześć milionów Polaków i nie zapominać o tem, że należyta organizacja tych Polaków na obczyźnie posiada ogromne znaczenie dla całego naszego życia gospodarczego, społecznego i politycznego.

Wobec wielkiego znaczenia problemu emigracyjnego, z powodu znacznej liczebności wychodźstwa polskiego, które swiła Polskę na drugim, po Włoszech miejscu, wśród państw emigracyjnych, zwiększającego się jeszcze co rok o około 100 tysięcy nowych wychodźców, poświęcę baczną uwagę tym sprawom.

#### Nadziei z zagranicą

Uważam, że jednym z głównych obowiązków ministerstwa spraw zagranicznych jest czuwanie nad rozwojem naszego handlu zagranicznego.

Nasze placówki zagraniczne, zarówno dyplomatyczne, jak i konsularne, mają w tym względzie wyraźne wskazówki.

#### Kredyt zagraniczny

Z zagadnieniem sanacji gospodarczej wiąże się ściśle między innymi polityka kredytowa. W tym względzie położenia naszego nie możemy obecnie uważać za niepomyślnie wśród ogólnego ciężkiego kryzysu, przeżywanego przez całą Europę.

To też kredyt zagraniczny, który może nam się okazać potrzebny, nie będzie czynnikiem, poprzedzającym proces naszej sanacji gospodarczej, narzuconym za wszelką cenę, lub nawet okupionym koncesjami politycznymi, lecz będzie świadomą konsekwencją tejże sanacji, dokonywanej własnym naszym wysiłkiem w momencie przez nas wybranym, na podstawie najkorzystniejszych dla nas warunków.

W okolicach Ypsaru



Nieobchawieni zmysłu praktycznego Belgowie utrzymują skrawki terenów wojennych w stanie pierwotnym. Wskaznik tego miała zapowiadany przez jesienne lata dopłyły burzliwie.

## Schwytywanie szajki fałszerzy paszportów zagranicznych

Jeden z transportów dezerterskich poborowych przeszedłszy do Berlina wraca pod strażą do Warszawy

W ręce policji politycznej dostała się szajka fałszerzy paszportów zagranicznych, za którą przedostawali się zagranicę dezerterski poborowi. Fałszerstw dokonywano w niezwykle sprytny i trudny do wykrycia sposób.

Jakimś cudem otrzymywano listy osób, którym komisarjat Rządu wydawał paszporty i fabrykowane „duplikaty” na te same nazwiska, z temi samymi numerami, wklejając tylko inne fotografie. Pleczę komisarjatu Rządu była podrobiona dobrze, tak, że na granicach nie było wykryć oszustwa.

A jednak szajka „wpadła”. Resztowano 4 głównych jej „machery”: Prukassera Leona, Hassa Józka, Edelsona, Leona Gromaryna Hajna. Równocześnie udało się zatrzymać w Berlinie transport poborowych, włączonych w paszporty. Ustalono, że na miesiąc wyjazd port brano 200 — 250 dolarów, a transakcji takich dokonano niemało.

## ZAMACH BOMBOWY

na redakcję dziennika posła Korfanego

Piękna maszyna niezwyklej sily obrócić miała w perzynę dom katowickiej „Polonii”

KATOWICE 20.7.—Tel. wł.—Nocy ubiegłej policja w Katowicach udaremniała zamach bombowy na redakcję dziennika „Polonia”, będącego własnością posła Korfanego.

W pobliżu domu, w którym mieści się redakcja „Polonii”, przy ul. Warszawskiej, uwijało się nocą kilka podejrzanych ludzi.

Zwrócili na nich uwagę wywiadowcy policji politycznej, a to z tego względu, że nieznanymi dzwignikami ostrożnie jakieś tajemnicze pudło.

Obserwowani zdaleka mężczyźni zbliżyli się po chwili do domu, w którym mieści się lokal „Polonii” i zaczęli wiercić mur kamienicy.

Czas było działać. Nadbiegli wywiadowcy i dniewiczom.

## Nowa gwiazda kinowa



Francuska aktorka Suzanne Dora jako jedna z wielkich gwiazd „Amazonek”

# Zastraszająca epidemia samobójstw.

## Trzy samobójstwa jednego dnia.

Ostatnimi czasy wypadki samobójstw stały się w Białymstoku zjawiskiem powszechnym. Codziennie notujemy w kronice samobójstwa na tem, czy innym tle. Porachunki z życiem są załatwiane zbyt lekkomyślnie. Co więcej psychotą samobójczą opanowuje coraz to szersze masy. Społeczeństwo winno stanąć do walki z tym objawem.

Pobrali się przed kilkunastu laty. Zdawało się, że nie nie stanie na przeszkodzie do szczęścia.

### Sóg pobiegostawili

potomstwem. Córceczka uczestnicząca do preparaty Seminarjum Nauczycielskiego w Białymstoku a obecnie jest na kolonii letniej dla dzieci w Supraślu. On — Jan Mołozko — pełnił skromne funkcje poliklanta w III Komisarjacie P. P. wczorowo i przykładał. Ona — jego żona, cokolwiek młodszą wiekiem, ogładła się za młodszym pod męża. Mąż w wieku około 45 lat wydawał się jej

### zbyt starszym.

Niedługo, a na scenie życiowej ukazał się ten trzeci, również posterunkowy policji z oddziału konnego.

### Pod pozorem przyjaźni

i koleżeństwa wkładł się do domu Mołozko. Wzięty był coraz częściej, niż wreszcie zwrócił uwagę na to małowi sąsiad i koleżdy.

Tego już było zawiele. Mołozko niejednokrotnie czynił gorzkie wymówki przyjacielowi i żonie. Oświadczył im wbrew, że

### miastie całe mówi

o zdradzie, której dopuścili się. Kilkakrotnie znieżył nawet „przyjacielowi domu”. Cóż kiedy miłość miała jeszcze stare prawa. Na

### rozszak obłudnej łony

przepraszał potem swojego przyjaciela za zbyt gwałtownie zachowanie się. Dnia 20 b.m., wracając ze służby, o godz. 11 m. 30 wieczorem zastał żonę z „przyjacielom”

### w sytuacji niedwuznacznej

Na wyrzuty, żona odpowiedziała krótko, że albo się ma pogodzić z trójkątem, albo też ma się wynosić precz.

### Otworzyła okno

i wyrzuciła rzeczy męża na ulicę.

## Samobójstwo z nędzy.

W dniu 20-go lipca r. b. o godzinie 13-iej Młynczyk Wincenty, lat 60, z zawodu szewc, zam. przy ulicy Starobojarskiej Nr. 20 w celu samobójczym napił się esencji octowej. Odwie-

ziono go do szpitala żydowskiego. Pomoc lekarska nie odniosła skutku i Młynczyk zmarł. Przyczyna targnięcia się na życie brak pracy i krytyczny stan materialny.

## Nędza.

Dnia 20 b.m. Otoki Leon, (Sosnowa 43) b. posterunkowy P. P. w mieszkaniu własnym usiłował pozabawić się życia i napił się esencji octowej. Pier-

szej pomocy lekarskiej udzielono samobójcy w szpitalu Sw. Rocha. Stan zdrowia zadawalniający. Przyczyna — krytyczny stan materialny.

## Wyjaśnienia Wydziału zdrowia Magistratu m. Białegostoku.

Wydział Zdrowia Magistratu nadsyła nam z prośbą o zamieszczenie 2 sprostowań tej treści:

Wydział Zdrowia Magistratu m. Białegostoku niniejszym wyjaśnia, że umieszczona w niektórych gazetach białostockich wiadomość o ukazaniu się cholery w Białymstoku jest mylna, po przewiezieniu bowiem chorego z objawami cholery do szpitala Zakaznego w Zwierzynicy przeprowadzone badanie wykazało, że było to jedynie ostre podrażnienie jelit.

Obecnie chory, jest zdrow i w najbliższych dniach będzie wypisany ze szpitala.

Wydział Zdrowia Magistratu

## Lustracja Starostw.

Radca Województwa p. Władysław Janowski onegdaj powrócił z Sokółki, gdzie był obecnym przy obejmowaniu przez nowomianowanego starostę p. Ludwika Szrajbera urzędu sta-

rosta oraz wydziału powiatowego i w dniu wczorajszym objął urządowanie. W obecny w dalszym ciągu prowadzi lustrację wydziału sejmiku powiatowego w Białymstoku.

## Reorganizacja Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej.

Dowiadujemy się, że w myśl postulatów ostatniego Zjazdu Młodzieży Polskiej w Białymstoku nastąpiła w całym stowarzyszeniu reorganizacja. Patronem Stowarzyszenia został ks. dziekan Chodyko, zaś do zarządu weszli pp. Erhard Braudt, Fiodorczuk, Malanowski i inni.

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej obecnie zajmować się będzie tylko pracą kulturalno-oświatową. Przy Stowarzyszeniu zorganizowano sekcję piłki nożnej, hufiec przysposobienia wojskowego i teatralną. Przewiduje się utworzenie kilku innych sekcji.

## Podatek od szylków.

Magistrat przystąpił do wreczania nakazów płatniczych na miejski podatek od szylków na

rok 1926 z terminem płatności do dnia 1 września r. b.

ce. Tego było zawiele. Jan Mołozko wyszedł na ulicę i pewną ręką

### złazł z roweru

w skroń. Padł strzał. Trupa odwieziono do kostnicy szpitala Sw. Rocha.

## „Marsz Szlakiem Kadrowki” w Białymstoku.

„Nie masz to nie masz jak nasza „Kadrowka”. A nasz działny Komendant — tuż tuż tała głowa...”

Z taką to pieśnią wojskową dochodzili strzelcy historycznego 6 sierpnia 1914 r. I z taką pieśnią już z powojennym spokojem maszerować będą strzelcy doby obecnej z różnych części Polski do Kielc, gdzie ich będzie oczekiwał Komendant Marszałek Piłsudski i gdzie tegoż Komendanta ogładają będą wszyscy, tam przybyli w dniu 6 sierpnia.

Nie frazesy to — kto raz z Nim miał szczęście obcować, tembardziej wojować, ten już tej chwili, tego momentu nie zapomni „Choćby żył i tysiąc lat”. Obwód Białostocki Związku Strzeleckiego poza wysłaniem swego delegata, nie może sobie pozwolić z braku funduszy na wysłanie do Kielc „feryalnej 13 ki” strzelców, lecz za to urządził w dniach 6, 7 i 8 sierpnia, tradycyjną uroczystość lokalną według programu następującego:

## Wyprawa złodziejska.

W nocy na 20 lipca r. b. nieznaną sprawcy za pomocą podrobionego klucza, podczas nieobecności właściciela mieszka-

nia przy ulicy Polnej Nr. 29 Openhejma Izraela, dokonali kradzieży garderoby wartości 1300 złotych.

## Nieudana ucieczka więźnia.

W nocy z 19 na 20 lipca r. b. posterunkowy rezerwy P. P. m. st. Warszawy, eskortował aresztowanego Milnera Jakóba. Gdy ten w m. Ostrowlu usiłował zbiec, posterunkowy postrzelił

go w lewe udo. Rannego umieszczono w szpitalu powiatowym w Ostrowlu. Stan zdrowia nie budzi obaw. Władze prowadzą dochodzenie.

## Rewizja u złodzieja.

Na skutek zameldowania Adell Lupańskiej, zam. wewsi Nowej Lupańce, pow. Wysokomażowieckiego w sprawie poznania przez nią na Siennym Rynku plótka, pochodzącego z kradzie-

ży, dokonano rewizji w mieszkaniu Antoniego Olejny, Młynowa 71, u którego znaleziono rewolwer systemu nagana z 6 nabojami. Dochodzenie w toku.

## Pijacka awantura.

W dniu 19 b. m. o godz. 13 na ulicy Zamanhofa został zatrzymany w stanie nietrzeźwym Antoni Rybacki, Gieldowa 4 i Zygmunta Wośko, mieszkaniec m. Łap, którzy wszczęli między

sobą bójkę i wywołali zbiegów około 300 osób. Pijacy stawili policji czynny opór, wskutek czego zostali przekazani władzom sądowym.

## Jeszcze jedno dzieciobójstwo.

Dnia 19 b. m. o godz. 20 w rzece Białej obok domu Nr. 14 przy ul. Białostoczańskej znaleziono zwłoki noworodka, pici-

żenskiej w stanie rozkładu. Zwłoki złożone w kostnicy szpitala Sw. Rocha.

## Obwieszczenie

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Białymstoku obwieszcza, że niżej wymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwotnej regulacji hipoteki w terminach następujących: (Dokończenie)

na dzień 13 lutego 1927 roku

1718 w Białymstoku, przy ul. Stenkiwicza pod miejskim Nr. 147, polycyjnym Nr. 47 składająca się z dwóch części i jednej przestroni długości 22 sąż. 1 1/2, arsz. i szerokości 2 sąż. 1 1/2, arsz. i drugiej przestroni długości 72 1/2, arsz. i szerokości 14 arsz. 10 1/2, wierz. należąca do Hindy Nimowiczowej i do masy spadkowej po zmarłym Morduchu Nimowiczu.

1728 w Białymstoku, przy Siennym Rynku, pod miejskim Nr. 2722, polycyjnym Nr. 11, przestroni długości z obu stron po 41 arsz. 7 werszk. a szerokości od ul. Mazowieckiej 15 arsz. 13 werszk. poczynając od tejże ulicy z prawej strony po linię idącą w głąb podwórza na przestroni 29 arsz. — 14 arsz. 5 werszk., a dalej na przestroni pozostałych 12 arsz. 7 werszk. — 30 arsz. należąca do Lipy i Mery małżonków Szwarców z nabytą od Kejli Kantorowicz-Mogileńskiej i od masy spadkowej po zmarłym

Joselu — Scharja Kantorowicz-Mogileńskim 1710 w Białymstoku, przy ul. Warszawskiej pod miejskim Nr. 469, polycyjnym Nr. 4 przestroni szerokości od frontu 11 sąż. 8 werszk. długości przy ul. Warszawskiej po linię nieruchomości Chaima Pinera 45 sąż. 3 arsz. 8 werszk., a po linię prowadzącą Frejdy — Lej Kahana — 41 sąż. 2 arsz. szerokości po linię nieruchomości Chaima Pinera 10 sąż. 8 werszk. należąca do masy spadkowej po zmarłym Gecelu i Annie małżonkach Zylberbergach.

1731 w Białymstoku, przy ul. Ciepłej pod miejskim Nr. 44, polycyjnym Nr. 3, przestroni 132 sąż. kw. należąca do masy spadkowej po zmarłym Sochorze Berku i Pajpi małż. Golibergach.

1732 w Białymstoku, przy ul. Żydowskiej pod miejskim Nr. 1436, polycyjnym Nr. 2, przestroni 182,24 sąż. kw. należąca do Chel Fejgla i do masy spadkowej po zmarłym Geszlu — Genachu Fejglinie

1733 na wsi Pienki, pow. Białostockiego, przestroni 4 dzies. 1430 sąż. kw. należąca do masy spadkowej po zmarłym Janie Łuksza.

W terminach powyższych wszyscy którzy chcą zgłosić prawa swe do pomienionych nieruchomości, winni się stawić do Kancelarii Wydziału Hipotecznego pod skutkami prekluzji.

Białystok, dnia 8 lipca 1926 roku

## „Klub Pracy” staje do pracy w naszym województwie.

W dniu wczorajszym przybył do Białegostoku delegat sejmowego Klubu Pracy, p. Bolesław Kamiński, który podejmie na terenie województwa białostockiego akcję nie tylko polityczną, lecz i społeczną.

Akcja Klubu Pracy, wybitnie przybyli się do uzdrowienia stosunków w Polsce, którego członkami są najwybitniejsi członkowie obecnego Rządu, niewątpliwie znajdzie u nas szerokie pole do działania.

## Wiele hałasu o p. Sienkiewicza.

W związku z notatką w „Dzienniku”, z dnia 19 b. m. pod tyt. „Ciekawy wypadek” proszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że bohater nieładnej awan-

tury Pijackiej, p. Henryk W. Sienkiewicz nie jest urzędnikiem P. U. P., tylko jest kancelista instytucji zastępczej P. U. P., przy Magistracie.

## Zakończenie

## XIV kursu przodowników P. P.

W dniach 26 i 27 lipca r. b. odbędzie się w m. Białymstoku egzamina kursantów XIV kursu przodowników Policji Państwo-

wej, przy Szkole Policzynej w Białymstoku. Do egzaminów dopuszczono 59 słuchaczy.

## Składki ożniowe na rok 1926.

Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń wzajemnych w Białymstoku przestało do Magistratu rejestr poborowy składki ożniowej na rok 1926 z terminem płatności do dnia 1 września. Po tym ter-

minie składki ożniowe będą pobierane z karą za zwłokę w wysokości 1 proc. miesięcznie. Akcja doreczania nakazów płatniczych jest w toku.

## Dodatek do podatku.

Zgodnie z uchwałą ostatnio ustawą Magistrat dolicza obecnie do bieżących podatków państwowych, inkasowanych za pośrednictwem Magistratu 10 proc. sumy podatku. (Podatek państwo-

wy od lokali i od nieruchomości). Zależnie zaś podatki od lokali i od nieruchomości z przed 15 lipca r. b. można uiścić bez tego dodatku 10 proc. do dnia 1 września r. b.

## Magistrat zaopiekuje się ruchem kołowym.

Wydział Administracyjny Magistratu w Białymstoku przystąpił do przejęcia od Wydziału Ruchu Kołowego przy III komi-

sarjacie Policji Państwowej akt związanych z ruchem kołowym. Zobaczymy czy to wyjdzie na lepsze.

## Posady w szkołach.

Do tut. Inspektoratu Szkolnego wpłynęło 120 podań o udzielenie posad nauczycieli szkół powszechnych w m. Białymsto-

ku i powiecie. Nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że wolnych posad jest tylko 40.

## Ogłoszenie o przetargu.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) w Białymstoku ogłasza przetarg na budowę mostu drewnianego o rozpiętości 18,09 na rzece Propilji pod Bohatyrkami powiatu Augustowskiego.

Projekt, wykaz materiałów, oraz wzór umowy do przejżenia w Oddziale Drogowym (O. D. R. P.) Urzędu Wojewódzkiego (O. D. R. P.) w Białymstoku od dnia 25 VII 26 r. Pisemne oferty, zapieczętowane, zaopatrzone napisem „OFERTA NA BUDOWĘ MOSTU POD BOHATYRAMI” należy wnieść na ręce Dyrektora, Robot Publicznych do dnia 14 VIII 26 r. do godziny 12-iej w południe, gdyż w dniu 16 VIII 26 r. o godzinie 12-iej nastąpi publiczne otwarcie złożonych ofert.

Do oferty winien być dołączony kwit jednej z Kas Skarbowych na złożone w niej do dyspozycji Urzędu Wojewódzkiego (O. D. R. P.) wadium w wysokości 3% zapłaconej kwoty w gotówce złotowej polskiej lub równoważących papierach procentowych państwowych. Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) zastrzega sobie prawo urządzenia ustnego przetargu, jak również wyboru oferty bez względu na wysokość zadeklarowanej kwoty, względnie nieskorzystania z żadnej oferty.

## Dr. M. Kacnelson

Choroby weneryczne — choroby skóry. Przyjmuje od godz. 9—1 i od 4—7. Białystok, ul. Kilińskiego 8 r. 8.

## Dr. Aleksander Gurwicz

Specjalność choroby skórne, weneryczne i mocznikowe. Lecząc, przedmiotem promien. Rentgena i lampy Karłowej. Przyjmuje od godz. 10—1 i od 4—5. Białystok, ul. Lipowa 17. Tel. 6-40.

## Dr. Neumark

Choroby weneryczne — choroby skóry i mocznikowe. Przyjmuje od godz. 10—12 i od 3—5 popoł. Białystok, ul. Kilińskiego 11. (ul. Niemiecka.)

Skradziono kartę pobytu wyd. przez Starostwo Sokółskie na imię Pawła Kibielskiego, zawi w Sokółce przy ul. Dąbrowskiego Nr. 24.

## Akcje Banku Polskiego

Banku Polskiego 3 sztuki wystawione na imię Konrada Janowskiemu zgubiono. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem 12z. Konradowi Janowskiemu Okr. Dyr. Rob. Publ. 724

Zgubiono książkę wojskową wyd. w Białymstoku przez P. K. U. na imię Adama Bajko (rocz. 1901) zam. przy ul. Stanińskiej Nr. 39. 725

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

Zgubiono dowód tożsamości, wyd. przez Dyrektora Wileńskiego za Nr. 3528 Serja P. na imię Stanisława Kostko zam. w m. Łapach przy ulicy Kolejowej Nr. 4. 726

**WARUNKI PERNUMERATY:** miesięczna z dostarczeniem do domu — 2z. 5 — zamiejscowa wraz z przesyłką — 2z. 5 gr. 50 — zagraniczna 2z. 9 gr. 50. CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie 50 groszy, zwykła połowa szpalty redakc. — 20 groszy, drobne za wiersz 15 gr. Ogłoszenia i tabelaryczne i zagraniczne kosztuje o 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Głównego Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie. Układ ogłoszeń drukarni państwowej